

holdet tidligere overhovedet var moralsk muligt, er det det efter min Foruening slet ikke nu, eftersom Staten nu bidrager Halvdelen af Banernes Anlægssum. Halvdelen, altsaa 300,000 Kr., kommer Staten saaledes til at betale til sin egen fastlønneede Ingeniør for denne Kontrol med dette Arbejde. Og hvad er det saa for et Arbejde, der udføres? Det er en Kontrol og ikke andet. Staten har nemlig ingen anden Pligt end at kontrolere Arbejdets Udførelse. Det er det samme, som kunde være gjort af nogle faa Embedsmænd, maaste to eller allerhøjest tre Embedsmænd, som kunde ansættes paa fast Wage. Saa vilde det i Løbet af de seks Aar, det vil staa paa at bygge disse Jærnbaner, sandsynligvis ikke medføre større Udgift end 10,000 Kr. om Aaret til denne Statskontrol. Jeg mener, at Resten af de 600,000 Kr., der anvendes dels af private eller Kommuner, der bygge Jærnbanerne, dels af Staten, ere fuldstændig spildte. Det er et nationaløkonomisk Tab af en Hæftevidde, som ikke er ganske almindelig, og et Forhold, mener jeg, som tjenstligt set er aldeles umuligt. Men det er endda ikke det værste ved Sagen, dette, at der spildes saa mange Penge, at Kontrollen er af denne Natur, at den, som kontrollerer Sagen, først konstruerer og dernæst kontrollerer, og at endog saa den underordnede kontrollerer den overordnede. Nej, hvad der næsten er værre, er, at det giver Anledning til en Demoralisation mellem de Ingeniører, Byggeentreprenører og alle de private Folk, som i det hele taget have med Jærnbanebygning at gøre. Thi det har udviklet sig dertil, at ingen af dem tør røre sig i nogen for denne enkelte Mand ubehagelig Retning. Ingen uden Undtagelse tør øve Kritik over dette Forhold eller over noget, som hører derhen; og dette har givet denne Mand eller dette Embede en Magt i Staten, som er aldeles ødelæggende for det fri Initiativ. Jeg mener, at der derigennem er frembragt en Demoralisation, som gør, at Rigsdagen maa kræve, at dette Forhold faar en Ordning og faar den strafs. Det kan selvfølgelig ordnes paa mange Maader, men det er det jo ikke min Sag at komme ind paa, og det er Tiden vel heller ikke til, men Rigsdagen maa ganske sikkert være haade berettiget og forpligtet til at kræve, at dette Forhold faar en Ordning og faar den nu.

Formanden: Jeg skal gøre opmærksom paa, at Ministeren for offentlige Arbejder er forhindret fra at være til Stede paa Grund af Forhandlingerne i Folketinget, men at han gennem Finansministeren har meddelt mig, at der ikke var noget i Vejen

for, at det ærede Medlem kunde fremføre sine Bemærkninger nu. Ministeren beholdt sig blot at svare paa dem ved en senere Lejlighed. I øvrigt vil jeg tilføje, at jeg selvfølgelig kun har opfattet det ærede Medlems Ord som en Kritik af den administrative Ordning, men ikke som Angreb paa nogen som helst enkelt Person.

Sedemann: Det ærede 4de kongevalgte Medlem (Steffensen), der plejer at føre Ordet for den Side af Salen, til hvilken jeg hører, berørte i Gaar ogsaa ganske kort de militære Bevillinger og udtalte sin Paastønnelse til den ærede fungerende Krigsminister, fordi han viste sig saa moderat med Hensyn til de Ændringer, han vilde opstille til 2den Behandling. Da jeg ikke deler denne Paastønnelse og paa andre Punkter er uenig i nogle af de Udtalelser, der ere faldne her i Salen, har jeg bedt om Ordet for at klare min Stilling over for de militære Poster paa Lovforslaget, idet jeg med det samme vil gøre et Par almindelige Bemærkninger i Anledning af, hvad der er sagt i Gaar og i Dag. Det ærede 3dje Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mogdal) mente, at Folketinget fortjente Tak, fordi det i Aar har sendt os Finanslovsforslaget 3 Dage tidligere end i Fjor, og mente, at der ikke var Grund for Landstinget til at beklage sig derover. Men det ærede Medlem maa vistnok erkende, at der er en væsentlig Forstel paa Situationen i Fjor og i Aar, idet Regeringen i Fjor kunde anbefale Tinget at tage Lovforslaget uforandret, som det kom fra Folketinget, hvorimod det i Aar maa være selv Folketinget klart, at Forslaget er uacceptabelt for Regeringen og Landstinget. Det ærede Medlem berørte selv en væsentlig Post paa 2,300,000 Kroner, som han ikke var ganske enig i, og det er altsaa klart, at Lovforslaget i Aar maa gennemløbe flere Stadier end 3 Behandlinger her i Tinget. — Det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (Knudsen) søgte ved at anføre forskellige Tal at gøre gældende, at de militære Budgetter stadig vare stigende, men jeg tror, at det ærede Medlem der noget lader sig narre af det, det 4de kongevalgte Medlem kaldte et falsk Overflag, idet det maa erindres, at de Budgetter, som før 1894 bleve forelagte for Hærens Bestkommende, vare baserede paa et fingeret Rekruttal for Fodfolket af 4,800 menige, hvorfor Budgettet hvert Aar blev overstredet. Naar man altsaa vil anstille en Sammenligning mellem de i Aar og i Fjor forelagte Budgetter og tidligere Aars Budgetter maa man tage Regnskaberne for disse Aar, og saa vil det vise sig,